

Šifra predmeta: 07-1-01

TEORIJA VAROVALNEGA PLANIRANJA

Število KT: 10

Nosilec predmeta: prof. dr. Janez Marušič

Izvajalci: prof. dr. Janez Marušič in vabljeni predavatelji

Št. ur skupaj: 250

Predavanj: 20

Seminarskih vaj: 60

Lab. vaj: /

Drugo: 170

2. Pogoji za vključitev:

Splošni pogoji za vpis na doktorski študij.

3. Izobraževalni cilji in predvideni študijski rezultati:

(Predmetnospecifične komponente)

Izobraževalni cilji: Podati teoretične temelje za načrtovanje pri varstvenem delovanju in kandidatu pokazati na pestrost konceptov in na njihove teoretične osnove in njihovo uporabnost oz. učinkovitost

Študijski rezultati: Slušatelj spozna širše teoretične osnove za varovalno načrtovanje in se ustrezno oboroži za ustvarjalen pristop k planersko metodološkim problemov.

4. Vsebina predmeta:

Tipologija okoljsko varstvenih zahtev. Okolske kakovosti in vrednote, na katere se varstvene zahteve nanašajo. Povezanost varstvenih zahtev z vrednostnimi in etičnimi sistemi. Tipologija varstvenega ukrepanja: sanacijsko in preventivno ukrepanje. Planiranje v družbenem kontekstu. Institucionalen pristop. Komunikativen in interaktivnen pristop. Varstvo z rezervati in standardi. Ustvarjalno varstvo. Možnosti za varstvo okolja s planiranjem prostora. Planiranje kot ustvarjalna varstvena dejavnost. Intuicija in paradigma racionalnega reševanja problemov. Vloga analize in vrednotenja v načrtovanju varstva. Tipologija modelov v varstvenem planiranju. Vrednotenje v varstvu okolja in varstvu narave. Vrednote, intrinzične vrednosti in vrednosti. Tipologija vrednotenj. Vrednotenje okoljskih posledic kot osnova za odločanje. Teorija vpliva na okolje: poseg v okolje in njegova členitev, sestavine vpliva, vrednostna opredelitev vpliva. Okolje in možnosti njegove členitve – stvarna in vrednostna členitev. Teoretičen pomen semantičnega drevesa. Tipologija sprememb – vplivov na okolje. Vloga prostora kot okoljskega vira. Postopki varstvenega planiranja: normiranje – standardizacija in analiza – optimiranje. Ravni planiranja – strateško, idejno, izvedbeno planiranje. Dileme o opredelitvi krajinskega planiranja. Dileme sodobnega vodenja procesov spremjanja krajine. Rezervatno usmerjanje razvoja v prostoru. Sistemi na posege v okolje naravnega načrtovanja. Modeli v krajinskem planiranju. Vloga modelov ranljivosti.

5. Temeljni študijski viri (v primeru knjig in monografij so študijski vir le izbrana poglavja iz njih):

- TAYLOR, P. W., Respect for Nature, Princeton University Press, Princeton
- O'RIORDAN, T., 1995. Environmental Science for Environmental Management, Longman, 369 s.
- FRONDIZI, J., 1971. What is value?, The Open Court Publ. Co., La Salle

- LYLE, C., 1990. Framework for Theory Applicable to the Education of Landscape Architects (and Other Environmental Design Professionals), *Landscape journal*, 9, 2, s. 165 – 171

6. Metode poučevanja in učenja:

Predmet se izvaja v obliki predavanj, vendar pretežno na seminarski način. Predavanja predstavijo posamezna vsebinska poglavja kot osnovo, na kateri ta poglavja slušatelji samostojno obdelajo v ločenih esejih. Pri oceni se upošteva kakovost pisnih izdelkov in udeležba v razpravah.

7. Preverjanje znanja – obveznosti študenta:

Pripraviti 3 eseje iz posameznih poglavij. Ustni izpit.

8. Reference izvajalcev predmeta:

Marušič Janez

1. MARUŠIČ, Janez. Ali je naravna členitev prostora lahko izhodišče za načrtovanje in urejanje prostora?. *Dela*. [Tiskana izd.], 2005, 24, str. 89-97.
2. MARUŠIČ, Janez, BUTULA, Sonja. Landscape issues in EU development/conservation policies. V: POSPIŠIL, Miran (ur.). 42nd Croatian and 2nd International symposium on agriculture, Opatija, February 13-16, 2007. *Zbornik radova*. Zagreb: Agronomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, 2007, str. 21-26.
3. MARUŠIČ, Janez. Landšaftnoe planirovanie meždu standartizaciej i optimizaciej = Landscape planning between standardization and optimization. V: ANTIPOV, A. N. (ur.), SEMENOV, Yu. M. (ur.). *Landšaftnoe planirovanie dlja Rossii: itogi i perspektiv'i : Material'i : Meždunarodnoj naučnoj konferencii, Irkutsk, 5-8 sentjaerja 2006 g. : proceedings of an International scientific conference, Irkutsk, 5-8 September 2006].* Irkutsk: Izdatel'stvo Instituta geografii im. V.B. Sočaví SO RAN, 2006, str. 23-32.